

Z hľadiska vybraných indikátorov sa vyjadril k štatistickým ukazovateľom vývoja slovenského hospodárstva, resp. spoločnosti od r. 1988.

So zásadným diskusným príspevkom k tomuto bloku referátov vystúpil Ing. Peter Stanek. Kritizoval o. i. charakter procesu odštátnenia, v rámci čoho dostanú, podľa neho, lukratívnu časť podnikov zahraniční záujemcovia a na tú zostávajúcu sa preniesie ťarcha ekologickej zadĺženosti.

V trefom tematickom okruhu k téme *Alternatívy odvetového rozvoja*, vystúpili RNDr. Emil Bédi s príspevkom nazvaným *Alternatívne prístupy v oblasti energetiky* a Ing. Michal Kravčík: *Alternatívne vodohospodárske koncepcie* (oba príspevky ŽP 5/1994).

K téme *Alternatívy regionálneho rozvoja* predniesol rovnomený referát Ing. Pavol Deutsch. Hovoril o návrhu územného systému ekologickej stability pre okres Nové Zámky a o snahe

uplatniť zásady trvalej udržateľnosti v regióne dolného Hrona a Ipľa.

K tejto téme predniesli príspevok s názvom *Perspektívy trvalo udržateľnej ČR a SR* RNDr. Pavel Nováček a RNDr. Peter Mederly. Prezentovali výsledky niekoľkoročnej práce početného tímu odborníkov z oboch republík a predstavili niekoľko možných alternatív ďalšieho rozvoja, vrátane trvalo udržateľnej alternatívy (ŽP 6/1994).

V snahe poskytnúť väčší priestor diskusii, odznelo v rámci 4. tematického okruhu, venovaného tretiemu sektoru, len niekoľko skrátených príspevkov (doc. Martin Bútor, Vladimír Szantó) a organizátori sa rozhodli venovať mu samostatné podujatie. Účastníci ocenili komplexnosť zamerania, gnozeologický prínos a myšlienkovú podnetnosť seminára.

Mikuláš Huba

Americké Centrum pre kultúru a obchod.

Z hľadiska budúcnosti udržateľného života sa vytipovalo šesť kľúčových bodov paradigmy pre trvalú udržateľnosť:

- ľudské hodnoty,
- politické systémy,
- ekonomické systémy,
- environmentálne priateľské spôsoby života, technológie a výroby,
- informácie a výchova,
- národné a medzinárodné inštitúcie pre trvalo udržateľný život.

Environmentálna bezpečnosť sa chápe ako integrálna súčasť globálnej bezpečnosti.

Dôležitým cieľom, ktorý vyplynul z tohto podujatia, je založenie a zdokonaľovanie medzinárodnej siete nezávislých inštitúcií alebo spoločností trvalo udržateľného života ako prirodzenej platformy rozvoja a implementácie tejto myšlienky a filozofie.

Prednášky a závery seminára budú publikované v osobitnom zborníku.

Klaudius Viceník

Perspektívy trvalo udržateľného života

Už vo vianočnej atmosfére (12.-14. decembra 1994) sa v Prahe uskutočnilo trojdňové multidisciplinárne a multikultúrne stretnutie asi dvesto vedcov, pedagógov, politikov, právnikov, technikov, umelcov, novinárov a ďalších environmentálne a humanisticky orientovaných ľudí, ktorým záleží na ďalšom osude našej planéty. Zástupcovia dvadsiatich krajín Európy, Severnej Ameriky, Ázie i Afriky prišli na seminár *Perspectives of Sustainable Living in Europe, Japan and North America* (Perspektívy trvalo udržateľného života v Európe, Japonsku a Severnej Amerike), aby sa podelili so svojimi

názormi a predstavami o udržateľnom živote, pokúsili sa identifikovať hlavné problémy, hľadať možnosti a východiská a navrhnúť ako ďalej. Cieľom stretnutia bola analýza minulých, nedávnych i budúcich možných trendov v troch rôznych i keď navzájom prepojených kultúrach: európskej, japonskej a severoamerickej, z hľadiska trvalej udržateľnosti života a hľadanie ciest, vedúcich k humanite a harmónii ľudstva a prírody.

Hlavnými usporiadateľmi tohto veľkolepého podujatia boli Spoločnosti pre trvalo udržateľný život ČR a SR, Japonské centrum v Prahe a

Poznámka redakcie: Príspevok K. Viceníka: *Rastúca úloha náboženstiev v ekológii*, ktorý publikujeme v rubrike *Kontakty*, predniesol autor na tomto seminári v sekcii "Budúce kroky k udržateľnej budúcnosti".

